

Stajerc" izbaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročino z ozirom na visokost poštnine. Naročino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastojni, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 35.

V Ptuj v nedeljo dne 29. avgusta 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Pri zavzetju Nowo-Georgiewska 85.000 Rusov vjetih in 700 topov zaplenjenih. — Kowel s 5 železnicami zavzet. — Obroč okoli Brest-Litovska. — Vsi italijanski napadi zopet krvavo odbiti. — Italija napovedala Turčiji vojno. — Nemška pomorska zmaga pri Rigi. —

Važni govor nemškega kanclerja.

Zavzete velepomembne trdnjave Nowo-Georgiewska pomeni velikanski polomruske armade. Več kot 85.000 Rusov je padlo v nemške roke, z njimi pa tudi okroglo 700 kanonov in ves vojni material za eno leto obleganja pripravljene trdnjave. S to je padla zadnja trdnjava Rusov na Poljskem. Zasedovanje in prodiranje avstro-ogrskih ter nemških čet se seveda z železno doslednostjo nadaljuje. Pripravlja se velika in brzkone odločilna bitka pri Brest-Litovskem. Ta bode šele ruske armade zdrobila. S strahom opazuje dvor krvavega carja-batjuške, da stoji i Riga pred padcem ter da pripravljajo zavezniki pot v Petersburg . . . Celo najzagriženejši sovražniki, ki so se preje nemško-avstrijski armadi zaničljivo posmehovali, čutijo zdaj strah pred prodiranjem teh junaških nepremagljivih armad.

Italijanski izdajalci so zopet celo vrsto divjih napadov z naravnost blazno porabo artiljerijskega streliva na naše fronte poskušali. Dosegli zopet niso ničesar, nego — krvave glave.

Poročila kažejo, da je tudi na vseh ostalih bojiščih položaj za naše orožje jako ugoden.

Novo je tudi, da je efijaltska Italija napovedala z izmišljenimi vzroki, zgolj vsled angleškega komanda in denarja, naši zaveznici Turčiji vojno. Vojaškega pomena ta odločitev nima;

brzkone bodejo laški parniki, ki doslej sicer niso pokazala posebne hrabrosti, poskusili pomagati pred Dardaneli. Upajmo, da bode tudi ta napad naših sovražnikov brezuspešen.

Kar se Balkana tiče, je politični položaj tam popolnoma nejasen in vsako prorokovanje glede stališča posameznih balkanskih dežel bi bilo odveč. Gotovo je, da Anglija in Rusija z vsemi silami, obljubami in zlatom pritiskajo na balkanske države, da bi jih spravile na svojo stran. Ali — kdo bi si želel usode Italije ali Rusije? Usode Italije, na katere moralo pluje pač sleherni culukaferški ljudožerec, — usoda Rusije, katere armade so hotele posetiti Dunaj in Berlin, medtem ko bežijo zdaj proti Petersburgu in Moskvi . . .

Naš ponos, našo samozavest, našo železno voljo za zmago ne premaga nikdo. Zmagali bomo, ker moramo in hočemo zmagati!

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K. B. Dunaj, 21. avgusta. Uradno se danes opoldne razglaša:

Rusko bojišče. Sovražnik se je včeraj na spodnji Pulvi in zapadno Wysoko-Litovska zopet krepko upiral proti napredujočim avstro-ogrskim četam. Na mnogih krajih prišlo je do bajonetnih naskokov, tako pri obrambi vasi Tokary, ki smo jo po težkem boju vzeli, pri boju za postojanko pri Klukowicz, katere se je siebenburška infanterija ob polnoči polastila. Večkrat prodrti in od nemških čet tudi pri Tymianki vrženi, izpraznili so Rusi danes zjutraj Pulwa-postojanko in se umikajo proti Lesna-oddelku. Pred

Brest-Litovskem postalo je obkoljevanje zopet tesneje. Medtem ko so zavezniki silili ob izlivu Krzne naprej, vrgel je fml. Arz sovražnika na obeh straneh od Biale vodeče ceste proti pasu nazaj. Našo postojanko severno Vladimir-Wolinskija smo razširili, pri čemur so prepodili močnejše sovražne oddelke.

Italijansko bojišče. Na Tirolskem stal je del naše Tonale-postojanke in utrdbe na visočinskih planotah pri Lovarone-Pulgaria tudi včeraj pod težkim artiljerijskim ognjem. Neki italijanski infant. regiment, okrepčan z bersaglieri, napadal je dvakrat brezuspešno Monte Coston. Istotako se je zavrnil v pokrajini Schluderbacha poskus alpinskega oddelka, vsiliti na „Fozame-Scharte“.

V koroski obmejni pokrajini trajajo navadni topovski boji naprej.

Ponovni napadi močnih italijanskih sil proti primorskemu oddelku Flitsch-Tolmin ostali so zopet brezuspešni. Neki napad na našo prednjo postojanko na Vršiču izjalovil se je nad nemahljivem izdržanjem deželne brambe iz St. Pöltena in naših baterij. Pred Mrzlim vrhom izgubil je sovražnik najmanje 800 mož. Mostičje v Tolminu stalo je do danes popolnoma pod ljutim topovskim ognjem; potem so sledili pri Kozarsce štiri, proti visočinam južno tega kraja trije nasprotniški napadi, ki so se vsi na trdni hrabrosti naših čet razbili. Tudi proti našim postojankam ob robu doberdobske planote napravili so Italijani posamezni brezuspešni napad. Drugače je tam in pri goriskem mostičju samo artiljerijski boj naprej trajal.

Eden naših letalnih oddelkov obmetaval je Udine z bombami. Vsa letala vrnila so se nepoškodovana.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 21. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Pri bojih vzhodno Kowna vjeli smo 450 Rusov in zaplenili 5 kanonov. Južno Kowna opustil je sovražnik tudi svojo postojanko ob Jesiji in se je umaknil proti vzhodu nazaj. Pri Gudede in Sejny vzeli smo v naskoku ruske postojanke. V bojih zapadno Tykocina izgubili so Rusi 610 vjetih, med njimi 5 oficirjev in 4 strojne puške. Armada generala Gallwitz vzela je Bielsk in je vrgla južno od tega Ruse čez Bialo.

Armada princa Leopolda bavarškega. Zopetni sovražni odpor bil je včeraj zvečer in ponoči zlomljen. Nasprotnik je od danes zjutraj v nadaljnem nazadovanju. Vjeli smo čez 1000 Rusov.

Armada Mackensen. Ko je levo krilo čez Koterko-oddelek in Bug pri izlivu Pulwe vsililo, nadaljeval je sovražnik tudi na tej fronti svoje nazadovanje. Pred Brest-Litowskem in vzhodno Wlodawe napredovali smo nadalje.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 22. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Čete generala Kövessa so zapodile sovražnika vnovič iz več postojank in so ga tirale čez železnico, ki vodi iz Brest-Litovska proti Bjelsku. Armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda je v zopetnih bojih pri Wisoko-Litowsku pridobila ozemlja. Tukaj kakor tudi zapadno od Brest-Litovska in zahodno od Wlodawe se je sovražnik močno upiral prodiranju zavezniških čet. Na črti Wladimir-Wolinskij in Černovice je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. Doberdopsko gorsko planoto je sovražnik včeraj dne 21. avgusta zopet živahneje obstreljeval. Napad bersaglierjev na Monte dei sei Busi je bil tik pred našo postojanko odbit. Severno-zapadni del gorske planote so napadli Italijani v široki čolni črti, ali bili deloma v boju moža proti možu, deloma vsled našega artiljerijskega ognja odbiti.

Popoldne je sovražnik preko naših postojank obstreljeval iz poljskih in težkih topov posamezne dele mesta Gorice. Ponovni sovražni sunek na naše postojanke severno od Sela in ponočni napad na mostičju o Soči zahodno od Tolmina je bil odbit, pri čemur je imel sovražnik težke izgube.

Na ozemlju Krna, v prostoru Flitscha in ob Koroški meji so se vršili mestoma topovski boji.

Na tirolski bojni fronti napadla sta dva italijanska bataljona po artiljerijskem obstreljevanju, ki je trajalo 20 ur, dvakrat gorske prehode vzhodno od Tre Sassi. Napada sta bila odbita, sovražnik je imel 300 mrtvih in zelo veliko število ranjenih vojakov. Sovražni ogenj na naše utrdbe pri Folgariji, Lavarone in pri gorski skupini Tonale se nadaljuje spreminjajočo se ljutostjo.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 22. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Armada generala pl. Eichhorn napravila je vzhodno in južno Kowna še nadaljna napredovanja. Pri naskoku neke postojanke severno Juwintijezeru vjeli smo 750 Rusov. Število ruskih vjetnikov iz bojov zapadno Tykocina povišalo se je na več kot 1.100 mož. Armada generala pl. Gallwitz sili naprej južno od Narewa čez železnico Bialystok-Brest-Litowsk. Vjela je v zadnjih dveh dneh 13 oficirjev in čez 3.550 mož.

Armada princa Leopolda bavarškega. Pod zmagovitimi boji prekoračila je armada včeraj železnico Kleszcele-Wysoko-Litowsk. Zopet se upirajočega nasprotnika vrgle so nemške čete danes zjutraj iz njegovih postojank. Vjeli smo čez 3000 Rusov in zaplenili nekaj strojnih pušk.

Armada Mackensen. Napadi nemških in avstro-ogrskih čet na oddelku Kuderke, Pulwe, Buga ter Krsne se nadaljujejo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 23. avgusta. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Vzhodno spodnje Pulwe in od Riacna proti severu vodeče železnice je pričel boj velike ljutosti. Sovražnik brani vsako ped zemlje najhujše; bil je pa na celi fronti na raznih točkah vržen; pri temu padlo je mnogo vjetih v naše roke. Posebno vroče se borijo naši izkušeni siebenburški regimenti pri severno od Riacna ležečih vaseh Gola in Suchodol. Infanterijski regiment št. 64 je naskočil neko od ruskih grenadirjev branjeno šanco in vjel iz 7 oficirjev ter 900 mož obstoječo posadko ter zaplenil 7 strojnih pušk.

Pred Brest-Litowskom nič novega. Vzhodno Wlodawe vsilile so nemške čete čez pokrajino jezerov. V prostoru Wladimir-Wolynska potisnili smo svoje straže do proti Turyska in v pokrajino vzhodno Luboma naprej. Rusi so bili nazaj pognani. V vzhodni Galiciji vlada mir.

Italijansko bojišče. Tudi včeraj so odbile naše čete več napadov Italijanov proti doberdopski planoti. Mestoma prišlo je do boja moža proti možu. Opetovano poskusil je sovražnik, približati se še bolj metodično našim obrambnim linijam. Tolminsko mostičje stalo je popoldne pod hitrim artiljerijskim ognjem. Potem je sovražna infanterija do noči opetovano brezuspešno napadala. Imela je težke izgube. Na ostalih frontah se ni zgodilo ni-

česar bistvenega. Ogenj italijanske težke artiljerije na naše tirolske utrdbe je deloma porušil.

Danes je minulo četrto leto od nastanka naše vojske. Danes je minulo četrto leto od nastanka naše vojske. Danes je minulo četrto leto od nastanka naše vojske. Danes je minulo četrto leto od nastanka naše vojske.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 23. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Danes zjutraj je sovražna mornarica pred Seebrügge ko jo je naša artiljerija obstreljevala, od česar je zopet v severno-zapadni smeri.

Vzhodno bojišče. Armada Hindenburga. Čete generalobersta pl. Eichhorn napredujejo nadalje vzhodno in južno od Kowna. Na Bobru zasedli smo od Rusov praznjeno trdnjavo Ossowiecz. Južno Tykocina vršili so se uspešni napadi. Vzeli smo Tykocin. Pri temu smo zaplenili 7 strojnih pušk Severno Bielsk izjalovili so se obupani ruski protinapadi. Na južni fronti je sovražnik izginel. Južno tega mesta šlo je naprej.

Armada princa Leopolda bavarškega. Ta armadna skupina je pod trdnjavo Roczna in je v nadaljnem ugodnem napredovanju. Vjeli smo 3050 Rusov in zaplenili 16 strojnih pušk.

Armada Mackensen. Prehod Pulwa-oddelek je na fronti med Račnicami izlivom po ljutom odporu izsiljen. Napad Bug zgoraj Pulwa-oddelka napreduje. Armada Mackensen v Brest-Litowskom nespremenljivo. Na obeh straneh jezera Switjac sovražnik včeraj poražen in proti vzhodu pognan.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 24. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Severno-zapadni del Brest-Litovska upirajoči se sovražnik je bil včeraj v pokrajini Wierchow Riasno zopet vržen in k umikanju prisiljen. Število od armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda v zadnjih bojih pripeljanih vjetnikov znaša 4 oficirje in 1.300 mož.

Boji na italijanski meji.

Kako krasna in slikovita je pokrajina, ki je pozorišče ljutih bojov med avstro-ogrskimi in italijanskimi četami, kaže današnja slika. Ta je bila napravljena v življenski nevarnosti alikarja.

XXXXXXXXXX Ali si se na 'Štajerca' že naročil? Ako ne, stori to takoj! XXXXXXXXXXXX

Avst K.-B. Rus fa Fe jo zdru estanimi mo-zapa oči Ru Arza ni. Seve sile sc čvirne na ob deče ces skoku bel Ital rdob anterija i sei jem k siljena. rtin

Severno-vzhodno od Wlodawe so naši zavez-
niki nasprotnika zopet nazaj potisnili in na
prostoru pridobili. Avstro-ogrška in nemška ko-
njica armade fcm. Puhallo prišla je v za-
sledovanju sovražnika v Kowel in je šla se-
verno naprej. V vzhodni Galiciji vlada mir.

Italijansko bojišče. Na južnem
krilu primorske fronte premagala je včeraj
naša težka artiljerija sovražne topove ob
Sdobba-izlivu. Nadalje se je neko itali-
jansko obrežno baterijo pri Golanettu v
knp razvalin spremenilo. Nasprotniška infanterija,
ki se je vstavila nasproti naši postojanki na
visočini vzhodno Monfalcona, izpraznila je
svoje jarke v begu pred našimi kanoni. Vzhodno
Polazza zavrnile so naše čete krvavo dva
slabejša napada, pri San Martinu pa tri do
blizo naše bojne fronte došle napade. Istotako
se je izjalovil zvečer sunek močnih sovražnih
sil proti močvirju pri Tolminu. V utrjenem
prostoru od Flitscha in Raibla približuje
se zdaj sovražna infanterija blizu našim črtam.
Naše utrdbe na visoki planoti Lovarone-
Polgaria stale so včeraj zopet pod živahnim
topovskim ognjem. Tudi na naše postojanke na
„Stilferjochu“ pričela je sovražna artilje-
rija streljati.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 24. avgusta (W.-B.). Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Severno
Njemen a nobene izpremembe. Na ostali fronti
te armadne skupine smo napredovali. Pri bojih
južno in vzhodno od Kowna vjele so naše
čete 9 oficirjev in 2.600 mož ter zaple-
nile 8 strojnih pušk.

Armada princa Leopolda bavar-
skega. Na visočinah severno-vzhodno od
Kleszczele in v gozdni pokrajini južno-
vzhodno tega kraja bil je nasprotnik včeraj zo-
pet od naših čet vržen. Zasedovanje se pri-
bližuje Bialowiczka-gozdu. Sovražnik izgu-
bil je nad 4.500 vjetih in 9 strojnih pušk.

Armada Mackensen. Pred napadom
čez Pulwo in Bug vzhodno Pulwina izliva
napredujočih nemških in avstro-ogrskih čet iz-
praznil je sovražnik svoje postojanke. Zasedo-
vanje je v teku. Na južno-zapadni fronti od
Brest-Litowska vzeli smo v naskoku vi-
sočine pri Kotylowu. Naše skozi močvirnato
pokrajino severno-vzhodno od Wlodawe na-
predujoče čete zasledujejo včeraj vrženega so-
vražnika.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 25. avgusta. Uradno se danes
razglasa:

Rusko bojišče. Čete nadvojvode Jo-
sefa Ferdinanda in generala pl. Köveš
silijo združeno z zavezniki sovražnika pod ne-
prestanimi boji nazaj proti Lesni. Tudi odpor
južno-zapadno od Brest-Litowska se bo-
jujočih Rusov je zlomljen. Bili so po divizijah
Arza in nemških četah na pas utrdb nazaj vr-
nili. Severno-vzhodno Wlodawe podjogo nem-
ške sile sovražnika vedno globlje v gozdne in
močvirne pokrajine. Konjica fcm. Puhallo
na obeh straneh od Kobela v Kowrin
podeče ceste naprej. Honved-huzarji vzeli so v
naskoku neko utrjeno vas ob železniški črti
Kobal-Brest-Litowsk.

Italijansko bojišče. V oddelku do-
erdobske planote bila je včeraj sovražna
infanterija, ki se je bila na južnem delu Monte
Teisei Busi vgnedila, z našim topovskim
ognjem k hitremu zapuščanju svojih postojank
prisiljena. Naša fronta južno-zapadno od San-
Martino stala je zopet pod ognjem težke artilje-

rije. Opoldne so pričeli Italijani tukaj z novim
napadom, ki je bil kakor predvčerajšnji na-
padi blizo naše obrambene črte odbit. Pri go-
riškem in tolminskem mostičju ter na
Krnju vlada razmeroma mir. Pač pa deluje so-
vražnik živabno pri Flitschu in Raiblu. V
tirolskem obmejnem okolišju razvili so se razni
boji. Včeraj pozno zvečer pričela je sovražna
infanterija proti severnemu oddelku planote
Lavarone napredovati. Danes zjutraj bil je
ta napad odbit. Na obeh straneh Toledo-
oddelka napadajo od jutranjega mraka sem veči
italijanski batajloni. Tukaj boj še ni končan.
Artiljerijski boji trajajo skoraj na vsej fronti
naprej.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 25. avgusta (W.-B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Severno
Njemen a smo pri uspešnih bojih v pokra-
jini Pirschi 760 Rusov vjeli. Armada
generalobersta pl. Eichhorn vsilila je z boji
zmagovito napraj. Vjela je 1.850 Rusov;
več strojnih pušk bilo je zaplenjenih. Armada
Scholtz dosegla je Berezowsko, vzela
Knyszyn in prešla Narew južno od Tyko-
cina. Armada Gallwitz izsilila je ob cesti
Sokoli-Bialistok prehod čez Narew.
Njeno desno krilo dospelo je, ko je bil nasprot-
nik nazaj vržen, do Arlanke. Ta armada
vjela je več kot 4.700 Rusov, med njimi
18 oficirjev ter zaplenila več strojnih pušk.

Armada princa Leopolda bavar-
skega. Sovražnik skušal je včeraj zama-
n, vstaviti naše zasledovanje. Bil je napaden in v
Bialowska-gozd vržen. Južno gozda
dosegle so naše čete pokrajino južno od Wier-
chowize. Vjele so čez 1.700 Rusov.

Armada Mackensen. Armadna sku-
pina bliža se, sledeč premaganemu sovražniku,
visočinam na zapadnem bregu Lesne. Na
južno-zapadni fronti od Brest-Litowska
pri Dobrinki predrele so včeraj avstro-ogrške
in nemške čete prednjo postojanko trdnjave. Na
vzhodnem bregu Buga silijo deli armade Lin-
singen pod boji proti severu.

Padec trdnjave Nowo-Georgiewsk.

85.000 Rusov vjetih, 700 topov za-
plenjenih.

V delu naše naklade zadnje številke zamogli
smo že objaviti brzojav, da so hrabre nemške
čete zavzele veliko rusko trdnjavo Nowo-
Georgiewsk, ki je obenem zadnja trdnjava
na Rusko-Poljskem. Poročali smo tudi, da se je
ob tej priliki vjelo 20.000 Rusov. To poročilo
je treba s pozneje došlimi brzojavkami izpopol-
niti. Najprve treba omeniti, da so pri zavzetju
trdnjave krepko sodelovali tudi avstro-
ogrski 35-5 cm možnarji. Skupni plen
pri zavzetju velevažne te ruske trdnjave pa

znaša razven doslej nepreštetelega vojnega mate-
rijala: 6 generalov, 85.000 mož in več kot 700
kanonov. Že v teh številkah se kaže velikost in
pomen te zmage.

V stratežnem oziru je treba omeniti, da
je zdaj cela vrsta zvez odprtih, katere je ta
trdnjava zapirala. Zlasti velja to za zadajšnje
zveze nemške armade. K temu šteje v prvi vrsti
važna železniška zveza Danzig-Soldau-
Mlawka-Varšava-Iwangoorod, nadalje
posebna železniška zveza v Varšavo. Vse te
zveze so zdaj za nas odprte. Še večji je seveda
moralčni in politični uspeh tega zavzetja. Za-
dnja utrdba Rusov na Poljskem je
izgubljena. Vsa Poljska je v zavez-
niških rokah. S tem je napravljen zopetni
velevažni korak v konečni poraz ruskih armad,
obenem pa v srečni izid svetovne vojne sploh.

Izpraznenje Petersburga?

K.-B. London, 23. avgusta. „Daily Chro-
nicle“ poroča iz Petersburga: Možnost izprazne-
nja Petersburga se javno priznava. Vzemirljivo
je vprašanje, kaj se naj prične z begunci. Na-
predovanje nemških armad je imelo kot posled-
dico, da prihaja prebivalstvo zapadnih provinc
vedno večjem toku v notranje dežele. Pomožni
viri podpornih odborov so do skrajnosti izčrpani.
Begunce se skuša kolikor mogoče po celi deželi
razdeliti.

Zavzetje ruskih trdnjav.

Zgodovina kaže malo slučajev, da bi se v
razmeroma tako kratkem času zavzel skozi de-
setletja zgrajeni sistem trdnjav. V zadnjih tednih
so zavezanci zavzeli sledeče ruske trdnjave:

Ostrolenka	dne 11. julija
Pultusk	„ 23. „
Rozan	„ 23. „
Varšava	„ 4. avgusta
Iwangoorod	„ 4. „
Serok	„ 8. „
Zegrze	„ 8. „
Lomza	„ 9. „
Wiszna	„ 11. „
Kowno	„ 14. „
Nowo-Georgiewsk	„ 19. „

Nemške pomorske sile pri Rigi.

Tri ruski bojni parniki uničeni, več
torpednih čolnov in ena večja ladja
težko poškodovana.

K.-B. Berlin, 21. avgusta (W.-B.) Naše
(nemške) pomorske vojne sile v vzhodnem morju
vsilile so v morsko pristanišče Rige, ko so si
vstvarile vozne ceste skozi množtevna spretno
narejena polja min in mrežne zatvorbe po več-
dnevnem težkem delu. Pri tukaj razvijajočih se
bojih predstraž bil je neki ruski torpedni
čoln „Emir-Bucharski“ razreda uničen. Drugi
torpedni čolni, med njimi „Novik“ in neka
večja ladja bili so težko poškodovani.
Pri nazadovanju Rusov na večeru dne 19. t.m.
v „Moonsund“, bila sta ruska kanonska čolna
„Sfiwuč“ in „Korejec“ po hrabrem boju

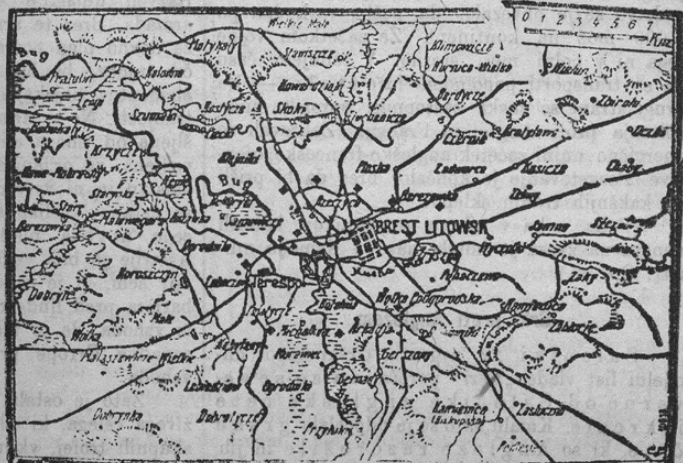
Brest-Litowsk.

Z ozirom na velikans-
ke boje, ki se bijejo zdaj
okoli ruske trdnjave Brest-
Litowsk, prinašamo mali
ali natančni zemljevid teh
krajev, ki bode cenjenim
čitateljem pri natančnem
zasledovanju vojnih dogod-
kov gotovo koristil.

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“

Zum Vormarsch auf Brest-Litowsk.

z artiljerijskim ognjem in z napadi po torpednih čolnih potapljenca. 40 mož posatke, med njimi 2 oficirja, zamoglo se je, deloma težko ranjene, po naših torpednih čolnih rešiti. Trije naših torpednih čolnov bili so po minah poškodovani. Od njih se je en čoln potopil, enega spravili smo na suho, enega pa v pristan. Naše izgube na človeškem življenju so majhne.

Namestnik šefa admiralnega štaba:
pl. Behnke.

(Nemška mornarica izsilila si je torej vhod v pristanišče Rige. Splošno se sodi, da mislijo Nemci na obrežju Vzhodnega morja naprej priti in najprej Riga-Dünamünde od suhega in morja napasti. Zanimivo je, da Angleži vključ vsem svojim obljubam ne morejo rešiti Rige pred njeno usodo. Op. ured.)

Italijani so zapustili Pelagruž.

K.-B. Dunaj, 22. avgusta. Uradno se razglašča:

Po poizvedovanju se je dne 21. avgusta zjutraj dognalo, da so Italijani otok Pelagruž popolnoma izpraznili in zapustili vse tamošnje stavbe ter obrambene naprave. Otok, na katerem so stanovale samo družine svetilnikovih stražnikov, so Italijani v noči 11. julija zasedli in ga potem opremili z brezžično brzojavno postajo ter obrambnimi napravami. Tudi italijanski podmorski čoln je bil pri otoku na straži. Poleti naših zrakovplovcev in trikratno temeljito obstreljevanje po našem brodogradu je prizadajalo sovražniku vedno zelo težke izgube na ljudeh in vojnem materijalu. Naši so uničili tudi italijanski podmorski čoln „Nereide“. Vse to je privedlo Italijane do uverjenja, da vrednost tega otoka ni tako velike vojaške važnosti, kakor so mislili tedaj, ko so otok zasedli.

Mornarsko poveljništvo.

Pred Dardanelami.

K.-B. Konstantinopol, 19. avgusta. Po verjetnih, tukajšnjim merodajnim krogom došlih poročilih trpi armada aliiranih (Francozov in Angležev) hudo bedo in pomanjkanje, zlasti vsled vročine in pomanjkanja vode ter nezadostne bolnišnične preskrbe. Morala čet aliirancev je jako nizka, zaupanje v zmago pa je pri njih popolnoma izginilo.

Italija je Turčiji vojno napovedala.

K.-B. Berlin, 21. avgusta. Wolffova pisarna poroča iz Konstantinopla dne 20. t. m.: Italija je Turčiji vojno napovedala. Italijanski poslanik je odpotoval.

Spor v sovražnem taboru.

Holandski list „La Have“ poroča o skupnem vojnem posvetovanju aliirancev, ki se je vršil dne 17. avgusta v Calaisu. List pravi, da je prišlo tam do burnih razgovorov. Joffre je izjavil, da je skupno delovanje z Angleži skoraj nemogoče. Francija je svoje obveznosti v vsakem oziru izpolnila, Anglija pa niti najvažnejše točke pogodbe ni držala. Angleško armadno vodstvo se je obvezalo, da pošlje vsak dan po 5.000 mož na kontinent. Že začetkom vojne tega ni v polni meri storilo. V zadnjem času pa so transporti popolnoma izostali. — Na drugi strani so ruski zastopniki sprožili huda očitanja proti Angliji in Franciji. Zahtevali so energično nujni začetek angleško-francoske ofenzive. Posvetovanje je končalo, brez da bi prišli do kakšnih trdnih sklepov.

(Poka, poka v taboru sovražnikov, katerih nenaravna zveza je hotela nas in Nemčijo uničiti! Op. ur.)

Grki proti Angležem.

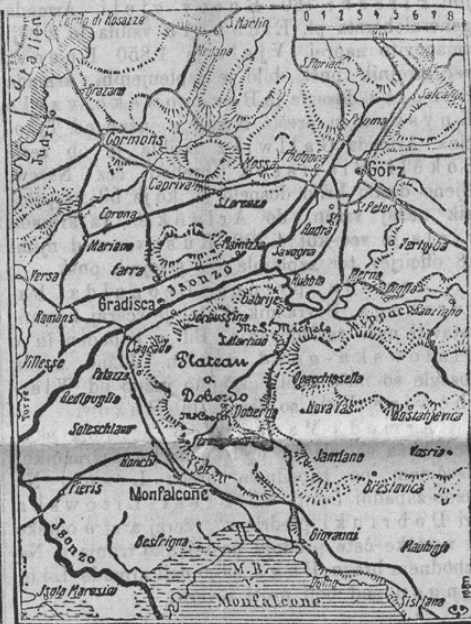
Saloniki, 22. avgusta. Grški napol oficijelni list vlade „Neri“ poroča, da so se severno od Salonika angleške čete izkrcale. Kmalu nato se je odposlalo grške čete, ki so Angleže razorožile in jih v Saloniki spravile. Angleško-francoske čete ho-

čejo baje tudi v kratkem otok Kreta zasesti. To se iz tega sklepa, da so došli predvčerajšnjem pri Suda-pristanu trije francoski torpedni lovci. V prihodnjih dneh pričakuje se še prihod večih angleških in francoskih parnikov. Mnogo prebivalcev Salonikija je iz strahu pred angleško invazijo zbežalo v Atene. Dognalo se je, da je mnogo angleških oficirjev pri nakupovanju v Saloniku prebivalstvo na angleško okupacijo pripravljalo; pravili so ljudem, kako dobro se bodo imeli pod angleško vlado. V Saloniku štacionirani tuji konzulati so protestirali proti temu nastopanju Angležev in so dali svoja opazovanja na zapisnik. Razpoloženje na Grškem postaja proti Angliji vedno bolj razburjeno.

(Kar torej Angleži pri Grkih z medenimi obljubami niso mogli doseči, to hočejo zdaj ednostavno s silo iztisniti. In ti ljudje govorijo o svobodi in pravici malih narodov! Op. ur.)

K doberdobskim in goriškim bojem.

Najhujše napade izvršile so italijanske čete doslej v okolici Gorice ter na doberdobski pla-

Die Kämpfe bei Doberdo und Görz.

noti. Ker se bodejo tam boji i zanaprej nadaljevali, prinašamo zemljevid teh krajev.

Avstrija.

Nekemu zanimivemu listku v „Kölnische Zeitung“ posnemamo:

Kakor nepretrgano rožljanje z orožjem gre skozi zgodovino Avstrije. To šumi, zbija, gromi, od časov sem, ko so vsilili Hani in Mongoli v globoko ogrsko dolino, pa do dnevo, ko je težka artiljerija velikega kneza Nikolaja gromela proti utrdbam Przemysla. Kaj je držalo to državo in njenih dvajset narodov skupaj, ko ti narodi vendar nimajo ničesar, prav ničesar skupnega, ne plemena, ne jezika, ne veroizpovedi? Razven dinastije samo armada, vedno samo armada. Brez te armade bila bi država Avstrija že davno plen požrešno ob njenih mejah prežečih tujcev, bi bila končala vsled razdirajočih elementov hujskajočih pustolovcev v njeni notranjosti. Ni to armada kakor pruska. Ni izmišljena od enega ali dveh modrih vladarjev, ni vsiljena za organizacijo jako zmožnemu prebivalstvu in ni vstvarjena konečno kot orožje, da se ustanovi veliko narodnostno državo. Kaj ta čega ni bila nikdar naloga Avstrije. Naloga Avstrije je bila vedno, od dnevo Babenberžanov sem, in je ostala do danes, da se kakor barjera pred ljudske potoke vleže, kateri silijo iz vzhoda, da je tako rekoč taboriščna trdnjava zapadne Evrope proti vsemu preplovljenju od vzhoda.

Zato je ostala ta armada vedno nekaj tako živega celega, ki gleda nazaj na toliko slavnih skupnih trofej, vključ vsem narodnostnim razlikam. Velika naloga ostala je v tej armadi vedno

živna. Po tej armadi izražena državna volja Vas poži je tako močna, tako nerazrušljiva, da celih mesmaga vse razruševalne smeri in jih navajajo v zanaprej vedno premagala. Avstrija bivovnih živela, dokler bode Evropa živa vobod. Če to dejstvo se je zamogla zmotiti vse naši nevednost angleško-francoskih zgodovine. Anglisačev, ki iz dobrih vzrokov razrušenje v spomlarske države že trideset let sem prerokujangleški

NESTLE-JEVA MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke rekonvalescente po želodčnih in vesnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura oskrbi otrok zastopj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft, Dunaj I, Biberstrasse 49 a.

Položaj, cilji in krivci tovnne vojne.

Iz govora nemškega državnega kancelarja

Dne 19. t. m. imel je prvi ministere krivde Nemškem, državni kancelar pl. Bethov. Holweg v nemški državni zbornici v nimivi govor, kateremu posnemamo:

Gospodje! Odkar smo zadnjič zborovanju je zopet mnogo zgodilo. Vsi z zaničevanjem je v največjo porabo človeških življenj in poskusi Francozov, predreti našo zapadno so se na hrabrosti naših čet izjalovili. Italos novi sovražnik, ki je mislil od njeproti htevanju tujo last lahko pridobiti, je doslej o sno zavržen vključ številni premoči, politična brezbriznem žrtvovanju človeških življenj. Poljajena pa stoji tudi turška armada ob nstara na nelski fronti.

Pozdravljamo svoje zveste rabrveznike! Spominjamo se tudi danes na vojno mestu vzvišenege vladarja dobo pro ske monarhije, ki je včeraj in tud pil v 86. leto svojega življenjvarov

Povsod, kjer smo sami z ofenzivo smo smo sovražnika porazili in zasedeni vrgli. Skupno s svojim zaveznikom smo razvojali, vsi Galicijo in Poljsko, LitaPoljaki Kurland od Rusov osvobodili; ljar magod, Varšava, Kowno so pbood Daleč v sovražno deželo tvorijo povsod razvijati črte trdni breg. Imamo novo armOd nas prosto za nove udarce. Ponosiporabol strahu, v polnem zaupanju na naše krasnboval zamoremo v bodočnost gledati. vojna s

Ko se je kancelar zahvalil nevtralnimki jih vam za pomoč glede civilnih oseb in ranjviti. Ta je nadaljeval:

Gospodje! Naši nasprotniki si naglatisoč ra likansko krvavo krivdo, ko skušajo narodebo potiti glede resničnega položaja. Kjer ne so sanjsvojih porazov zatajiti, tam jim služijirili star zmage za nova obrekovanja. Pravijo, da v sredin zahrbtno vojno pripravljali, medtem ko rope, N gojili nedolžno ljubezen do miru. Preje vino na vorili drugače! Spominjamo se bojevitih čkot vaz ki jih je ruski vojni minister v spomladi lvzhod I v časopisju objavljval, v katerih je naglašal moskov vojno pripravljenost ruske armade. Spomiv Pariz se izzivajočih besed, ki jih je rabila Francojne. zadnjih letih. In 3. avgusta lani je devojna, l Edward Grey: „Mi z našo mogočno mornesla s ki zamore našo trgovino, naše obrežje, nastatili terese varovati, mi bodemo, ako se ude. Al vojne, tako malo več trpeli, kakor če ostamiru, zunaj vojne“. Naši nasprotniki so bili tam očn vojno pripravljani in skušajo zdaj krivnemč druge vreči.

Pravljico, da se Anglija samo zaradi sil v to vojne udeležuje, je zdaj že sama opustilzključ mali narodi zdaj res verujejo, da vodijo je mora in njeni zavezniki vojno le za varstvo mpora narodov, za varstvo svobode in civilnikreje. Anglija je zavezala nevtralno trgovino na de voj. Anglija zasede nakratko grške otoke. Grčinaše vs prisiliti k odstopu svoje zemlje, da bi Baidoseči na svojo stran spravila. In na Poljskem omorj Rus pred umikanjem svojih armad celo obvlada